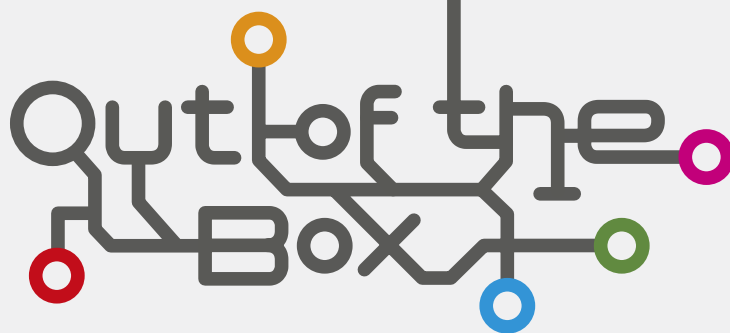

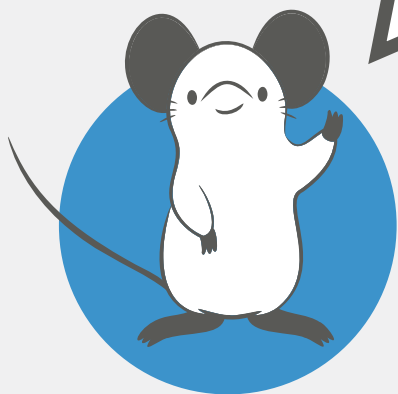
APP, NOOT, MUIS HANDLEIDING DOCENTEN

Doelgroep: Groep 6
Tijdsduur: 1 les van 50 minuten

Digitaal
begrijpend lezen:
wegwijs in
websites

WAT GAAN WE DOEN TIJDENS DEZE LES?

‘Wat staat er en waar moet ik kijken?’ Het kunnen analyseren wat een schrijver precies bedoelt met een tekst is een essentiële vaardigheid. Ook online is het van belang dat kinderen bewust zijn van wat er staat en dat ze begrijpen hoe ze online moeten navigeren. Want hoe kom je in de online wereld terecht bij de juiste informatie? Met de volgende les dragen we bij aan het digitaal begrijpend lezen van kinderen.

Tijdens deze les gaan kinderen klassikaal, maar ook alleen of in tweetallen, aan de slag met het bijbehorende werkblad.

LEERDOELEN

- Kinderen leren hoe op een website gezocht dient te worden door kritisch naar de websiteonderdelen te kijken
- Kinderen leren over de verschillende termen die horen bij een website
- Kinderen begrijpen de context van een website

CURRICULUM

- NL 2.1 Taalbewustzijn en taalleervaardigheden – Leerlingen worden zich bewust van het belang van het schrift en van de relatie tussen vorm, betekenis en context.
- NL 6.1 Kritisch informatie verwerven, verwerken en verstrekken – Leerlingen bouwen kennis en vaardigheden op om kritisch met (digitale) informatie om te gaan. Ze leren informatie beoordelen op bruikbaarheid en betrouwbaarheid en deze in eigen woorden weer te geven.

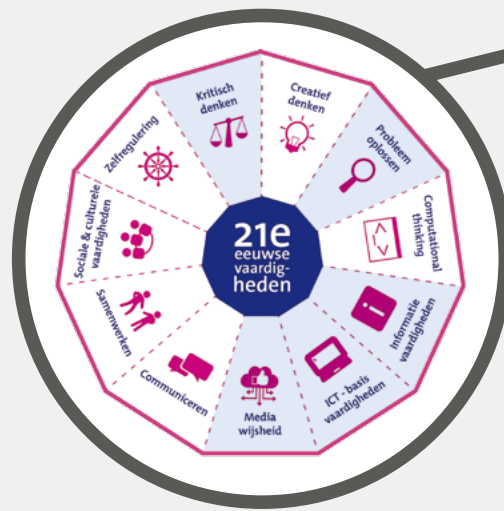
SLO

- Kerndoel 4 – De leerlingen leren informatie te achterhalen in informatieve en instructieve teksten, waaronder schema's, tabellen en digitale bronnen

21EV

- Kritische denken
- Probleem oplossen
- Informatie vaardigheden
- ICT-basisvaardigheden
- Mediawijsheid

BENODIGDHEDEN

- Toegang tot internet alleen of in tweetallen (via een computer, laptop of tablet)
- Meegeleverde PowerPoint presentatie
- Presentatiescherm
- Werkbladen

VOORAF

- Zorg dat de stoelen klaar staan en je de groep netjes kunt ontvangen
- Start de PowerPoint alvast op het presentatiescherm op
- Zorg ervoor dat de computers/laptops/tablets waar de leerlingen op gaan werken zijn opgeladen en klaar staan voor gebruik
- Verdeel de werkbladen over de werkplekken
- Leg potloden, pennen en eventueel kladpapier klaar

STAPPENPLAN

DIA 1

Zorg dat aan het begin van de les de PowerPoint openstaat op het bord of digischerm. Vertel de leerlingen dat we vandaag gaan speuren op het internet.

DIA 2

Gebruik hierbij de volgende vragen:

- Wie gebruikt het internet om informatie op te zoeken?
- Hoe vaak zoek je iets op het internet?
- Waar zoek je dan?
- Stel je spreekbeurt gaat over de KLM. Hoe begin je dan met zoeken?
- Stel je mag geen internet gebruiken? Waar zou je dan gaan zoeken?

Bespreek de reacties van leerlingen op deze vragen en probeer ook door te vragen. Kunnen ze bijvoorbeeld gedetailleerder ingaan op waar ze gaan zoeken als ze geen internet mogen gebruiken? Met alleen het antwoord 'in boeken' weten we nog steeds vrij weinig.

DIA
3

Vertel vervolgens dat het internet een online verzamelplek is voor informatie. Het is een netwerk waar miljoenen computers van over de hele wereld aan deelnemen. Al deze computers zijn met elkaar verbonden. We noemen dit ook wel het wereldwijde web, oftewel www. Toen er nog geen internet was moest men informatie opzoeken in boeken, bijvoorbeeld in de bibliotheek! Het zoeken naar informatie ging vroeger dus heel anders in zijn werk. En hoewel het internet veel makkelijker lijkt, is het nog niet altijd even eenvoudig. Want hoe zoek je precies op een webpagina? En hoe heten alle klikbare elementen op een website? Hier gaan we het vandaag over hebben.

DIA
4

Tijd om aan de slag te gaan met opdracht 1.

Opdracht 1 gaat over browsers en zoekmachines (zie voor de definitie van deze termen onderaan deze opdracht). Vertel dat deze twee moeilijke termen bij het begin van een speurtocht op het internet horen. Vraag de leerlingen wie er wel eens van de woorden browser of zoekmachine heeft gehoord. Het zijn moeilijke termen die vaak door elkaar worden gehaald, dus dit is zeker geen makkelijke vraag!

OPDRACHT 1: BROWSERS EN ZOEKMACHINES

(10 min, klassikaal)

DIA
5

Geef de volgende hints:

1. Zonder browser kan je geen gebruik maken van het internet.
2. Een zoekmachine zoekt in collecties van filmpjes, plaatjes, websites en nog veel meer!

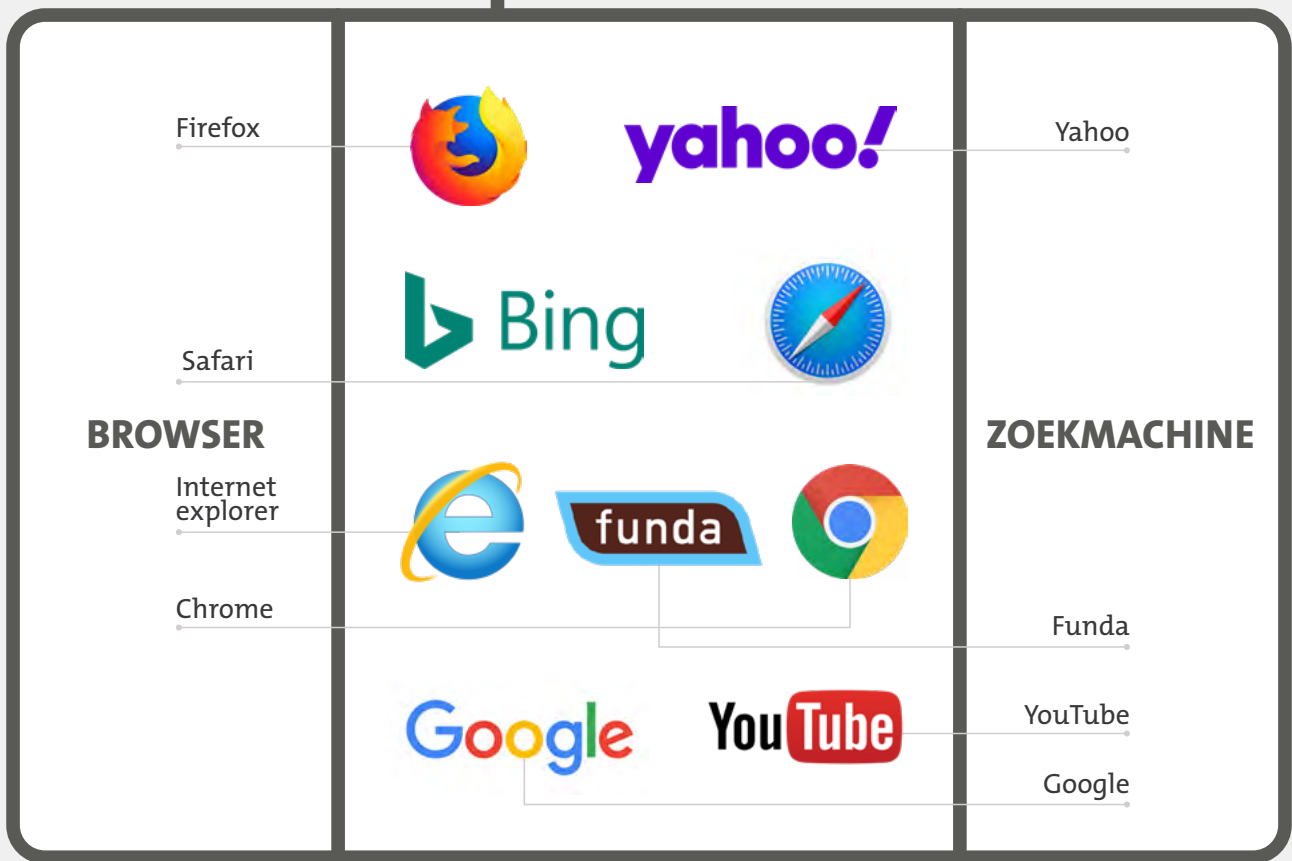
Kan iemand na deze hints een zoekmachine benoemen? Bijvoorbeeld:

- YouTube
- Google
- Bing
- Funda
- Booking.com

DIA
6

In de volgende tabel staan browsers en zoekmachines door elkaar. Kunnen de leerlingen de juiste afbeelding aan de juiste term koppelen? Laat de leerlingen lijntjes trekken van het logo naar de juiste term.

DIA
7

Bedenk nu een gezamenlijke beschrijving voor zowel de term **browser** als de term **zoekmachine**. Let daarbij goed op het verschil tussen de twee termen. **Vul in!**

Een browser is:

Mogelijk antwoord:

Een programma op je computer waarmee je zoekmachines en websites kan bekijken. Zoals een auto zonder weg nergens heen kan, kan je zonder browser geen gebruik maken van het internet!

Een zoekmachine is:

Mogelijk antwoord:

Met een zoekmachine kan je in bepaalde collecties/verzamelingen op het internet zoeken. Met Funda kan je bijvoorbeeld in een collectie van huizen zoeken die te koop staan, met Youtube kan je in een collectie filmpjes zoeken, met Google zoek je in de webpagina's die Google er aan heeft toegevoegd. Een zoekmachine gebruik je met een browser.

DIA
8

Praat na. Gebruik de volgende vragen:

- Welke browser gebruik jij het meest?
- Wist je dat browser en zoekmachine twee verschillende termen zijn?
- Kennen jullie nog andere browsers of zoekmachines die niet in de tabel stonden? Bespreek ze, schrijf ze op, en zoek ze op!

Kunnen de leerlingen geen andere browsers en/of zoekmachines bedenken? Vraag dan of ze een van onderstaande browsers en/of zoekmachines kennen.

Browser:

- Apple Safari
- Microsoft Edge
- Opera Browser

Zoekmachine:

- Facebook.com
- Booking.com
- Ask.com
- Ecosia.org
- Ilse.nl

DIA
9

Nu we het verschil tussen browsers en zoekmachines hebben behandeld kunnen we verder ingaan op hoe een zoekmachine werkt. Vertel dat zoekmachines handig zijn om snel informatie voor een werkstuk of spreekbeurt te zoeken. Naast Google zijn er echter nog vele andere zoekmachines. Waarom zijn er zoveel zoekmachines en wat is het verschil ertussen? Dit gaan we ontdekken.

Deel de laptops of tablets uit.

DIA
10

Laat de leerlingen de zoekmachines uit onderstaande opdracht één voor één openen. Vervolgens dienen ze een woord – bijvoorbeeld het woord ‘mieren’ – in elke zoekmachine in te voeren. Laat de leerlingen vervolgens het aantal zoekresultaten (aantal gevonden pagina’s) per zoekmachine opschrijven. Kunnen ze verschillen tussen de zoekmachines en zoekresultaten ontdekken? Onderstaande tabel is ter illustratie alvast ingevuld.

LET OP: gebruik bij elke zoekmachine hetzelfde woord.

**OPDRACHT 2:
HOE WERKT EEN
ZOEKMACHINE**

(10 min, alleen of
in tweetallen)

Voorbeeld

Het woord dat ik ga gebruiken is: mieren

Zoekmachine	Aantal zoekresultaten
Google.nl	2.270.000 resultaten
Jeugdbieb.nl	20 resultaten (let op, bij jeugdbieb.nl dien je nog je groep aan te klikken en de resultaten te tellen)
Bing.com	480.000 resultaten
Schooltv.nl	25 video's

DIA
11

Laat de leerlingen in groepjes hun resultaten bespreken. Hadden ze deze resultaten verwacht? Hadden ze verwacht dat er zoveel zoekresultaten tevoorschijn zouden komen en dat het zo zou verschillen per zoekmachine?

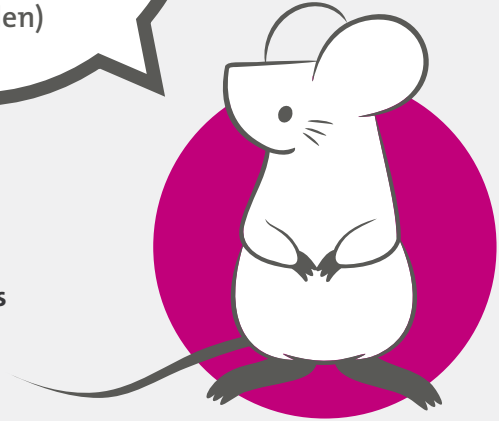
DIA
12

Uit deze opdracht komt naar voren dat je met verschillende zoekmachines ook verschillende resultaten krijgt. Daarnaast zijn sommige zoekmachines gericht op bepaalde leeftijden. Zo is jeugdbieb.nl gericht op kinderen van 8 tot 12 jaar. De zoekresultaten en de getoonde informatie zijn hierop ingesteld. Gebruik dus niet allen de zoekmachine Google, maar probeer ook speciale zoekmachines zoals jeugdbieb.nl of schooltv.nl te gebruiken!

OPDRACHT 3: EEN WEBPAGINA 'LEZEN'

(15 min, klassikaal
en alleen of in
tweetallen)

DIA
13

DIA
14

Wanneer je met behulp van een browser en zoekmachine op de juiste pagina terecht bent gekomen, is het tijd om op de webpagina te navigeren. Hyperlinks, tabbladen en subpagina's maken het er niet makkelijker op. Met de volgende opdracht onderzoeken we hoe goed leerlingen een webpagina kunnen 'lezen'. Kunnen ze de websiteonderdelen benoemen en weten ze ook waarvoor ze dienen?

Laat de leerlingen het juiste websiteonderdeel bij de juiste pijl plaatsen. Doe dit klassikaal. Gebruik de volgende woorden:

- URL
- Tabbladen
- Homepage
- Subpagina's
- Zoekbalk
- Hyperlink

Tabbladen

URL

Subpagina's

Zoekbalk

Hyperlink

Homepage

Website-onderdeel	Uitleg	Kenmerken
URL	Een URL is het adres van een webpagina. Daarnaast laat een URL zien waar je op een webpagina bent. Zo laat de URL https://jeugdbieb.nl/nieuws.php zien dat ik op de website jeugdbieb ben, op de webpagina nieuws.	<ul style="list-style-type: none"> - Altijd bovenaan je scherm - Eindigt meestal op .com, .nl, .tv, .net, .org, .eu, .info
Tabbladen	Door tabbladen te gebruiken kan je meerdere websites in 1 browservenster openen. Hierdoor kan je snel tussen websites wisselen.	<ul style="list-style-type: none"> - Te vinden bovenaan je browser - Een nieuw tabblad open je met het plusje bovenaan je scherm
Homepage	Een homepage is de beginpagina van een website. Vanuit een homepage kan je doorklikken naar de rest van een website.	<ul style="list-style-type: none"> - Meestal vind je op de homepage algemene informatie over wat er op de website is te vinden
Subpagina's	Een subpagina kan je eigenlijk vergelijken met een hoofdstuk in een boek. Je vindt er specifieke informatie over het onderwerp van de website.	<ul style="list-style-type: none"> - Specifieke informatie - Vaak naartoe door te klikken vanuit de homepage
Zoekbalk	Vaak herken je de zoekbalk aan een vergrootglas. Een zoekbalk is erg handig doordat je hiermee gericht kan zoeken.	<ul style="list-style-type: none"> - Vergrootglas - Je kan er iets typen
Hyperlink	Een hyperlink is een klikbaar woord of plaatje waarmee je naar een andere pagina (meestal voor uitleg) kan gaan. Een hyperlink is bijna altijd blauw.	<ul style="list-style-type: none"> - Als woord bijna altijd blauw - 'Klikbaar'

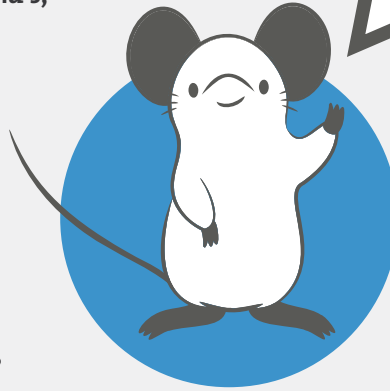
Tijd om zelf op onderzoek uit te gaan! Laat de leerlingen de volgende websites bezoeken. Kunnen ze alle websiteonderdelen herkennen? Laat ze onderstaande tabel op het werkblad invullen.

Webpagina	Websiteonderdeel	Aan welk kenmerk herkende je het websiteonderdeel?	Waar op de website heb je het websiteonderdeel gevonden?
www.Schooltv.nl	☐ URL		
	☐ Tabbladen		
	☐ Homepage		
	☐ Subpagina's		
	☐ Zoekbalk		
	☐ Hyperlink		
www.jeugbibliotheek.nl/werkstuk	☐ URL		
	☐ Tabbladen		
	☐ Homepage		
	☐ Subpagina's		
	☐ Zoekbalk		
	☐ Hyperlink		
www.hetklokhuis.nl	☐ URL		
	☐ Tabbladen		
	☐ Homepage		
	☐ Subpagina's		
	☐ Zoekbalk		
	☐ Hyperlink		

Het zoeken op internet brengt allerlei nieuwe uitdagingen met zich mee. Het is dan ook van belang dat leerlingen de juiste elementen leren herkennen op webpagina's. Met de termen URL, tabbladen, homepage, subpagina's, zoekbalk, en hyperlink is hiermee een start gemaakt.

Sluit af door een vergelijking te maken tussen een webpagina en een boek. Herhaal hierbij de termen. Vertel dat een homepage eigenlijk hetzelfde is als de kaft van een boek, en dat je subpagina's kan vergelijken met hoofdstukken. Kunnen de leerlingen meer overeenkomsten ontdekken?

AFSLUITEN EN EVALUATIE

(5 min, klassikaal)

